

September 2026

BUPL's Danmarkskort over forbedringer og forringelser i daginstitutionerne i kommunernes budget 2027 sammenlignet med budget 2026

Introduktion

Formålet med BUPL's budgetkort er at opgøre udviklingen (ændringer i serviceniveauet) i kommunens budget til daginstitutionsområdet fra budget 2026 til budget 2027.

Det gøres op, om budgettet udvides eller reduceres. Det er kommunens egne budgetbeslutninger pr. barn/antal indskrevne, der følges med denne opgørelse. Der tages højde for demografisk korrektion, PL-regulering samt eventuelle nye lovbundne opgaver. Det uddybes i de konkrete metodevalg i skemaet nedenfor.

Særligt for det kommende års budget er, at kommunerne modtager bloktilskudsmidler til lederne ud af minimum samt nedsat forældrebetaling. Det vil fremgå tydeligt af kortet, hvordan bloktilskudsmidlerne anvendes, og om det vurderes at være nok til, at kommunen kan leve op til det nye mål for minimumsnormering uden ledere.

Det fremgår af flere af punkterne, at de vil bero på en konkret vurdering i den pågældende kommune. Der kan være forskelle fra kommune til kommune, så ikke alle parametrene kan standardiseres. Det skal dog nævnes, at BUPL bestræber sig på en så stringent metode som muligt.

Budgetudvikling 2027 sammenlignet med 2026	Forbedringer, status quo og forringelser vurderes ud fra, hvilket budgetniveau kommunen planlægger med i 2027 sammenlignet med budget 2026. Der tages højde for to kriterier i vurderingen af kommunens farve på kortet: 1) Om kommunen bruger bloktilskudsmidlerne, som den har modtaget til at implementere minimumsnormeringer og 2) om kommunen forbedrer nok til at leve op til det nye niveau for minimumsnormeringer, hvor lederne trækkes ud af beregningen. Øvrige ændringer af budgettet fra 2026 til 2027 fremgår også. Begrundelsen for kommunens farve er tydeligt beskrevet i hvert enkelt kommuneark. Det er BUPL's lokale fagforening, som har vurderet det konkrete forslag.
Effekt på daginstitutionsområdet	Udvidelser og besparelser angives så vidt muligt i effekten på daginstitutionerne. Står der derfor udvidelser eller besparelser på tværs af dagtilbudsområdet i budgetmaterialet, angives efter lokal vurdering med den forventede effekt på daginstitutionsområdet. Dagplejen trækkes altså ud. Det vil typisk sige de udviklinger, der sker på konti: - 5.25.10 Fælles formål - 5.25.13 Tværgående institutioner - 5.25.14 Daginstitutioner

	- 5.25.19 Tilskud til privatinstitutioner
Ekstern finansiering	Alle initiativer, der har ekstern finansiering, forudsættes udmøntet og medregnes ikke som en budgetforbedring. Det gælder fx DUT-finansiering. En øget opgavemængde i daginstitutionerne, som følge af fx lovændring, som ikke finansieres i budgettet, betragtes i udgangspunktet som en besparelse. *Pga. den store DUT-regulering i 2027 som følge af ændringen i dagtilbudsloven (Børnepakken) gælder der særlige forhold for dette års vurdering. Se indledende tekst.
Ændret børnetal/ændret antal indskrevne	Der korrigeres for børnetalsudvikling. Reduktioner i budgettet svarende til et faldende antal indskrevne børn anses ikke for at være besparelser. Om muligt skal det dog i indmeldingen bemærkes, hvor stor størrelsen er på reduktioner som følge af færre indskrevne. Omvendt er en udvidelse af budgettet som følge af flere børn ikke en budgetforbedring. Nogle kommuner vælger at demografiregulere ud fra egne beregninger. Det beror på en lokal vurdering, om kommunens egen vurdering er plausibel.
PL-regulering	Såfremt kommunen ikke følger de af KL forudsatte PL-reguleringer, vil det være op til en lokal vurdering, om det er en besparelse eller forbedring.
Helårsvirkning	Besparelser eller udvidelser opgøres i helårsvirkning.
Udmøntningsår	Besparelser eller udvidelser medregnes i de år, hvor de udmøntes. Det vil sige, at besparelser eller forbedringer der er besluttet i et tidligere år, men som har gennemslagskraft i budget 2027, vil blive regnet med.
Netto/brutto	Besparelser og udvidelser opgøres i netto-tal. Dvs. eksklusiv forældrebetaling. Eks: En besparelse på 400.000 kr. netto betyder, at besparelsen rammer på daginstitutionsområdet med 500.000, hvis den faktiske forældrebetalingssandel er 20 pct.
Midlertidige ændringer	BUPL medregner som udgangspunkt kun vedvarende forbedringer og besparelser på området. Dvs., at bevillinger som alene tildeles for ét år eller nogle få år ikke medregnes som et vedvarende løft af området. Den enkelte fagforening har mulighed for at foretage en lokal vurdering - bl.a. fordi midlertidige tildelinger kan foretages som en investering, der vurderes at give et vedvarende løft i kvaliteten. Tidsafgrænsede/midlertidige/éngangs-besparelser praktiseres sjældent, men vurderes i givet fald lokalt. Uanset om tidsafgrænsede tildelinger (eller besparelser) medregnes, vil de være kommenteret i tekstfeltet.
Lukkedage/ lukkeuger (ferielukning)	Lukkeuger placerer ferien på bestemte tidspunkter, men frigør ikke i udgangspunktet normering. En besparelse rammer derfor normeringen resten af året. Besparelser ifm. indførsel af lukkeuger/-dage er altså i udgangspunktet en budgetforringelse og ikke en effektivisering. Det skyldes, at både børn og pædagoger i forvejen holder ferie/fri.

Kommenterede [JR1]: Hvordan påvirkes brutto/netto af børnepakken og nedsat forældrebetaling?

Vi plejer at opgøre i netto, men normering/minimum skal jo vurderes efter brutto.

	Det beror på en lokal vurdering, om en del af besparelsen reelt kan kategoriseres som en effektivisering eller ej.
Åbningstid/timer	I udgangspunktet er en indskrænkelse af åbningstiden en besparelse og budgetforringelse, hvis der samtidig fjernes penge. Forøget åbningstid kan være en budgetforbedring, hvis der tilføres ressourcer svarende til udvidelsen – dette beror på en lokal vurdering.
Timer til ledelse	Et større ledelsesspænd vil som udgangspunkt være en besparelse. Det vurderes lokalt, om færre eller flere timer til ledelse (f.eks. som følge af strukturændringer, flere/færre opgaver, mere/mindre personale) skal ses som en udvidelse, en besparelse eller en effektivisering.
Planlagte besparelser	Hvis kommunen i budget 2026 har vedtaget besparelser, som skulle træde i kraft i budget 2027, vil en annullering af disse blive nævnt i kommentaren som en forbedring. De vil dog ikke fremgå med kroner og øre som et plus.
Rammebesparelse	Rammebesparelser, som rækker ud over daginstitutionsområdet, angives efter lokal vurdering med den forventede effekt på daginstitutionsområdet. Rammebesparelsen beregnes som en andel svarende til områdets andel af driftsudgifterne, medmindre kommunen har sendt tydelige signaler om en anden fordeling eller friholdelse af fx daginstitutionsområdet.
Efteruddannelse	<u>Varige</u> midler til efter- og videreuddannelse betragtes som en budgetforbedring. Alle initiativer, der allerede er finansieret fx af statslige puljer eller tilskud, holdes ude. Midlertidige efteruddannelsesinitiativer noteres i kommentarfeltet.
Tidlig start i SFO – og bloktilskud til minimumsnormering i tidlig SFO	I overgangen fra børnehave til tidlig SFO spares der ofte på normeringen, da ikke alle midlerne følger med barnet. Nu har kommunerne fået øget bloktilskud til at sikre, at der er minimumsnormering svarende til børnehaveniveau i tidlig SFO. Det angives tydeligt, om kommunen anvender de midler, de har fået, og om det vurderes at være nok til at leve op til at minimum følger med barnet frem til skolestart. Hvis kommunen forbedrer normeringen i tidlig SFO, vil forbedringen fremgå af fritidskortet. Såfremt kommunen forkorter eller afskaffer tidlig SFO-start, vil det blive set som en forbedring, hvis der følger en budgetforbedring med, når opgaven flyttes til daginstitutionsområdet. Beløbet vil blive angivet på daginstitutionskortet, da det er her, den egentlige forbedring vil kunne mærkes.
Effektivisering	Effektiviseringer, der frigiver tid/ressourcer til kerneopgaven svarende til budgetreduktionen, betragtes ikke som besparelse. Tages pengene til effektiviseringen imidlertid, før effektiviseringsinitiativerne er blevet vist effektfulde, vil de indgå som en besparelse. Det beror på en lokal vurdering, hvorvidt der er tale om en reel effektivisering, som kan godskrives. Det kunne eksempelvis være lavere forbrug af strøm, vand o. lign.
Sygefravær	Det godkendes ikke som en effektivisering, hvis der gennemføres en besparelse med henvisning til lavere sygefravær, som ikke er indfriet,

	eller besparelser, så der ikke er vikardækning til sygefraværet. Vikardækning indgår nemlig i den samlede lønpulje.
Støttepædagoger	Hvis støttepædagogkorpset eller lignende stillinger reduceres uden begrundelse i et mindre behov, er det en besparelse, såfremt pengene ikke bliver på området.
Andre faggrupper	Det er en budgetforringelse, hvis der fjernes penge til en fremskudt indsats fra andre faggrupper, fx socialrådgivere på børneområdet. Omvendt er det en forbedring, hvis der tilføres penge. Det beror dog på en lokal vurdering. Det er desuden en budgetforringelse, hvis fx der fjernes køkkenpersonale eller støttepædagoger, hvis ikke også opgaven fjernes.
Deltidspladser	Indførelse af deltidspladser eller modulordninger ud fra en antagelse om, at en deltidsplads kan drives for en andel svarende til timeandelen af åbningstiden (fx 30 ud af 52) betragtes som en besparelse. Det beror på en lokal vurdering, om deltidspladser rummer en besparelse.
Kataloger	Spare-/investeringskataloger beskrives som poster, men nogle steder angives de ikke med beløb, da usikkerheden med dette vil være for stor.
Genåbninger	Genåbning <u>uden</u> varig betydning medtages <u>ikke</u>: Hvis en kommune genåbner budgettet ved at lave tre måneders ansættelsesstop el.lign. for at finde penge inden for et budgetår, skal det ikke have betydning for vores vurdering af det kommende års budget – men vil blive noteret. Genåbning med gennemslag <u>SKAL med</u>: Hvis en kommune genåbner budgettet og laver besparelser, som har betydning for de efterfølgende år, skal det tages med i oversigten. Det er meningen med kortet at sammenligne budget 2026 med budget 2027, så hvis budgettet er permanent nedskrevet siden indgåelsen af budget 2026, fremgår det af kortet.